

A) IDEAS PREVIAS SOBRE A PROGRAMACIÓN

- Debemos entender a programación máis que como un documento pechado como un proceso e debe servir para avaliar e mellorar a propia docencia.
- Ten que ser útil, coherente e ser a guía do proceso de ensino-aprendizaxe que se leve a cabo na aula.
- Podemos afirmar que existen tantas programacións como profesores/as.

CARACTERÍSTICAS DA PROGRAMACIÓN

- **ADECUACIÓN** (ao contexto, ás características do alumnado ...)
- **CONCRECIÓN** (constar de todos os elementos que se desenvolven no decreto...)
- **FLEXIBILIDADE** (ten que ser unha proposta aberta, encamiñada a adaptarse ao que pode xurdir, estar preparada para situacións que provoquen cambios durante o proceso de E-A, é necesario a retroalimentación...)
- **VIABILIDADE** (axustada ao tempo previsto, aos espazos e recursos dispoñibles, realista...)

B) PUNTOS QUE DEBE CONTER UNHA PROGRAMACIÓN

(Recollido na resolución do 27 de xullo de 2015, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións no curso académico 2015/16 para a implantación do currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

(DOG 29/07/2015)

Guía da LOMCE (edu.xunta.es)

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN
2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE
3. CONCRECIÓN DOS OBIECTIVOS PARA O CURSO
4. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE:
 - TEMPORIZACIÓN
 - GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN
 - PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS
6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

7. CRITERIOS SOBRE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO
8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE
9. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES.
10. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS.

11. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE
12. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS
13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES
14. REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

- Nome do centro
- Materia e asignación de horas á semana
- Marco Legal
- Datos relativos ao contexto

- **O medio** (datos importantes relativos ao Concello, nº habitantes, actividades económicas principais, recursos culturais, idioma predominante do contorno...)
- **O centro** (número total de alumnado, liñas, datos salientables respecto á organización do propio centro e que inflúan na programación...)
- **A aula** (ubicación, distribución ...)
- **O alumnado** (número total do curso/s, se hai repetidores, *casos de NEAE*, funcionamento do grupo, resultados anos anteriores ...)

Do PE *se eres
novo no cole.*

Actas de avaliación de
anos anteriores,
outros

Conversas cos
mestres/as, titores/as
anteriores,
especialistas...

EXEMPLO 1:

PROGRAMACIÓN LINGUA GALEGA E LITERATURA

1. INTRODUCCIÓN

A presente programación está pensada para ser implementada durante o curso escolar no CEIP para o curso de

A xornada lectiva desenvólvese en sesión de mañá e tarde (excepto o que só é). A materia de atópase dentro das materias de libre configuración autonómica do currículo e será impartida durante horas á semana.

EXEMPLO 2:

Para o desenvolvemento desta programación tívose en conta a normativa vixente:

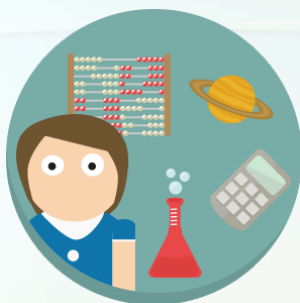
- Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.
- Real Decreto 126/2014 polo que se establece o currículo básico da educación primaria (BOE 1/03/2014).
- Orde ECD/65/2015 do 21 de xaneiro, pola que se describen a relación entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria.
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 9 de setembro de 2014)
- Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade nos centros da Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 79/2010 do 20 de maio para o plurilingüismo no ensino non universitario.
- Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.]

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

• RELACIONADO CO PERFIL COMPETENCIAL

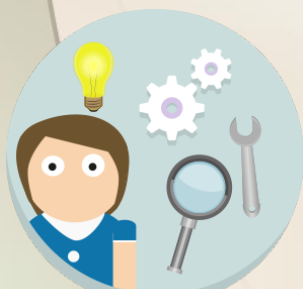
Comunicación lingüística
(CCL)

Competencia matemática e
competencias básicas en ciencia
e tecnoloxía (CMCT).

Competencia dixital
(CD)

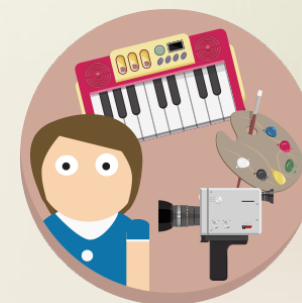
Aprender a aprender
(CAA)

Competencias sociais
e cívicas (CSV)

Sentido de iniciativa
e espírito emprendedor
(CSIEE)

Conciencia e
expresións culturais
(CCEC)

DOCUMENTACIÓN DE REFERENCIA:

- Recomendación europea 2006/962/EC
- Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato.
- Marco xeral da avaliación de 3º e 6º Primaria (procesos e destrezas) .

“Conxunto de estándares das distintas materias dun mesmo curso que definen unha competencia determinada”

(Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro)

Ler a definición da competencia e escoller os EEAA que mellor a definan.

PASOS PARA REDACTAR O PERFIL COMPETENCIAL

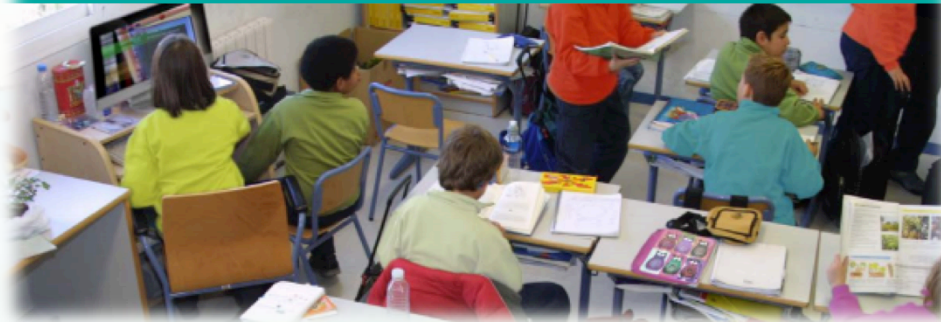
- 1º ESCOLLER UNHA COMPETENCIA CLAVE
- 2º LER DETIDAMENTE A DEFINIÇÃO DA COMPETENCIA ESCOLLIDA (Orde ECD 65/2015)
- 3º DECIDIR SE AS AGRUPAMOS OU NON POR PROCESOS
- 4º ESCOLLER DENTRO DUN CURSO (DE ENTRE TODAS AS MATERIAS) OS ESTÁNDARES QUE CONSIDERAMOS MÁIS PRIORITARIOS PARA A COMPETENCIA CLAVE ESCOLLIDA
- 5º DECIDIR NIVEL DE LOGRO OU RÚBRICA

Escoller un número reducido de estándares.

Marco General de la evaluación de 3er curso de Educación Primaria

Ministerio
de Educación, Cultura
y Deporte

Marco General de la evaluación final de Educación Primaria

Ministerio
de Educación, Cultura
y Deporte

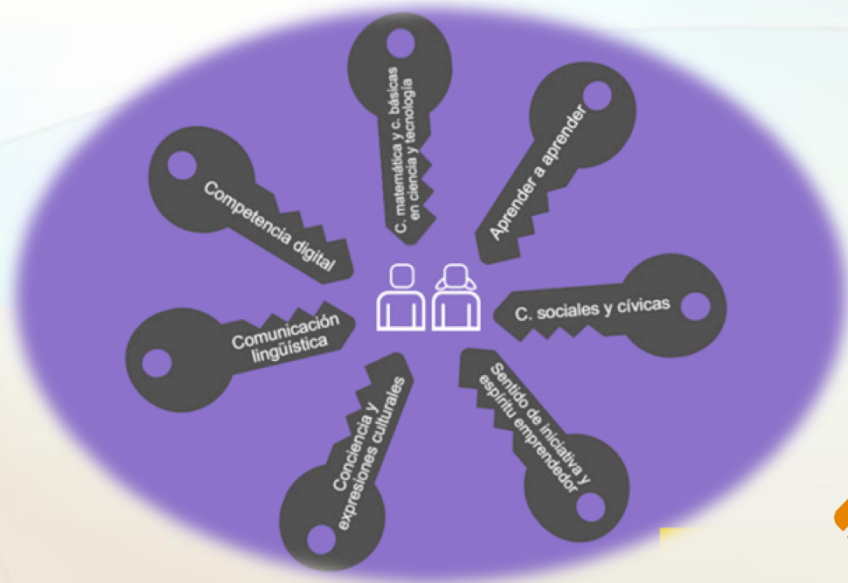
Tabla 5. Procesos de expresión oral y escrita

Proceso	Descripción del proceso	Ejemplo de acciones asociadas
Planificación*	<ul style="list-style-type: none">• Elaborar y seleccionar las ideas que se van a transmitir adaptadas a la finalidad y la situación del mensaje	Secuenciar, planificar, ordenar, planear, clasificar
Coherencia	<ul style="list-style-type: none">• Dar un sentido global al texto• Estructurar el texto• Dar la información pertinente, sin repeticiones ni datos irrelevantes• Expresarse con ideas claras, comprensibles y completas	Relacionar, aplicar, enlazar, escoger
Cohesión	<ul style="list-style-type: none">• Utilizar el vocabulario con precisión• Usar sinónimos y pronombres para evitar repeticiones• Usar los enlaces gramaticales más habituales• Utilizar puntos para separar oraciones• Emplear comas para separar elementos	Aplicar, desarrollar
Adecuación	<ul style="list-style-type: none">• Adaptar el texto a la situación comunicativa y a la finalidad• Usar adecuadamente aspectos morfológicos de número y género y de tiempos verbales• Aplicar las reglas ortográficas más generales y las de uso de mayúsculas• Utilizar vocabulario adecuado al contexto	Aplicar, relacionar, adecuar
Presentación (expresión escrita)	<ul style="list-style-type: none">• Presentar el texto con limpieza, sin tachones y con márgenes• Utilizar una letra clara• Destacar título	Aplicar, presentar, organizar
Revisión*	<ul style="list-style-type: none">• Reflexionar sobre las producciones realizadas• Realizar juicios críticos sobre sus propios escritos	Observar, examinar, reflexionar
Fluidez (expresión oral)	<ul style="list-style-type: none">• Expresarse oralmente con facilidad y espontaneidad• Capacidad de imaginar y crear ideas y situaciones• Demostrar agilidad mental en el discurso oral• Uso adecuado de la pronunciación, el ritmo y la entonación	Narrar, dialogar

Tabla 4. Procesos de comprensión oral y escrita

Proceso	Descripción del proceso	Ejemplos de acciones asociadas
Localizar y obtener información	<p>Reconocer y recordar:</p> <ul style="list-style-type: none">• Buscar, localizar y seleccionar información explícita• Localizar información sinónima• Discriminar entre dos datos similares• Establecer correspondencia entre los datos de la pregunta y la respuesta	<p>Identificar, localizar, reconocer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Identificación del tiempo o el lugar de un relato...• Localización de determinados elementos.• Reconocimiento de detalles.• Localización de información explícita expresada con sinónimos.
Integrar e interpretar	<p>Dar sentido y coherencia al texto:</p> <ul style="list-style-type: none">• Comprender la relación entre las ideas del texto• Reconocer la coherencia global• Identificar las ideas principales y algunas secundarias• Identificar similitudes y diferencias• Comprender las relaciones causa-efecto• Realizar clasificaciones simples y resumir el contenido de un texto sencillo• Deducir información no expresamente indicada en el texto oral o escrito• Reconocer el vocabulario empleado en el texto• Inferir una relación no explícita	<p>Describir, explicar, establecer, determinar, deducir, predecir, relacionar, descubrir:</p> <ul style="list-style-type: none">• Selección de la oración que recoge mejor el sentido del texto.• Selección o elaboración de un título.• Deducción de la idea principal.• Resumen del texto.• Descripción de la relación entre dos personajes.• Establecer relaciones entre las ilustraciones y los contenidos del texto.• Identificación de la relación de causalidad entre dos hechos.
Reflexionar y valorar	<p>Contrastar información:</p> <ul style="list-style-type: none">• Relacionar la información facilitada en el texto con sus experiencias y conocimientos previos• Valorar la calidad del texto• Reconocer expresiones discriminatorias en el texto	<p>Valorar, juzgar, evaluar, aportar, recomendar, establecer criterios, inventar, reflexionar, diseñar:</p> <ul style="list-style-type: none">• Distinción entre hechos reales y fantásticos.• Valoración de la postura del autor sobre el tema.• Juicio sobre si la información del texto es completa y clara.• Valoración de la importancia de determinados datos o pruebas.• Reconocimiento de las partes fundamentales de un texto.

EXEMPLO 3

EXEMPLO 3.1

EXEMPLO 3.2

3. CONCRECIÓNS DOS O BXECTIVOS PARA O CURSO

- O Decreto 105/2014 recolle obxectivos por ETAPA
 - Opción 1: Enumeralos como no decreto.
 - Opción 2: Adaptalos/concretalos según programación e curso.

EXEMPLO 4
EXEMPLO 4.1

**4. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE
AVALIABLE DE: TEMPORIZACIÓN
GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A
MATERIA
PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN**

ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE:

- Especificación do criterio de avaliación,
- Veñen conectar as competencias clave cos criterios de avaliación das materias.
- Todos son avaliables, non podemos eliminar ningún.

- **ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE**

- Temporizalos (distribuilos por avaliacións)
- Distribuir o peso da materia
- Indicar o grao mínimo de consecución
- Asignarlles un procedemento e un instrumento de avaliación

TEMPORIZACIÓN

- Decidir en que trimestre/avaliación se traballará cada estándar. Un estándar pode ser traballado en varios trimestres. *Debería decidirse na CCP como se avaliará nese caso.*
- Recomendación: *contar primeiro o número de estándares que se recollen para o curso en cuestión.*
- *Pódense agrupar para traballar (unha mesma actividade pode darnos información sobre varios estándares ao mesmo tempo)*

- **LINGUA GALEGA E LITERATURA 4º
CURSO: 98**
- **MATEMÁTICAS DE 4º CURSO: 42**
- **MATEMÁTICAS DE 3º CURSO: 39**
- **CIENCIAS DA NATUREZA 3º CURSO: 21**

- Hai que ter en conta que uns EEAA se traballarán todo o curso e outros nun trimestre determinado.
 - CONCRETOS DUNHA MATERIA
 - TRANSVERSAIS A UNHA MATERIA
 - TRANSVERSAIS A VARIAS MATERIAS

LINGUA GALEGA 4º CURSO

- **CONCRETOS DA MATERIA**

LGB4.7.1 Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.

- **TRANSVERSAIS A UNHA MATERIA**

LGB 2.1.2 Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade.

- **TRANSVERSAIS A VARIAS MATERIAS**

LGB1.2.1 Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballo ou completar información.

COMO DISTRIBUIMOS O PESO?

- Equitativamente ($100/n^{\circ}$ de estándares)
- Por grupos: BÁSICOS - NON BÁSICOS
(prioritarios - non prioritarios/esenciais -
non esenciais ...)

Acordos de claustro

- Do total de estándares escollemos un grupo reducido que conformarán os de “MAIOR PESO/IMPORTARTES. Podemos destacalos “en negra”. Este grupo conformará o 50% da puntuación.
- Os estándares restantes pasarán a formar parte do grupo “MENOS PESO” e terán o outro 50% da puntuación.
- Para redondear, redistribuir dentro do mesmo grupo.

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN:

Determinar o grao mínimo de adquisición de cada estándar.

Acordos de claustro
consensuados a
través do

PERFIL DE ÁREA

Conxunto de estándares de aprendizaxe avaliáveis dunha materia/área determinada. Permite identificar aquelas competencias que se desenvolven a través da área ou materia.

(ORDE ECD/65/2015)

PASOS PARA ELABORAR O PERFIL DE ÁREA

- 1º Todos os estándares da área.
- 2º Grao mínimo de consecución.
- 3º Peso de cada estándar.

EXEMPLO 5
EXEMPLO 5.1

PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN:

Procedemento: É a actividade que desenvolverá o alumno/a, mediante a cal será avaliado. É o método que se vai utilizar. Por exemplo, escribirá unha redacción, elaborará un informe, unha presentación/exposición oral, analizará un texto, proba escrita ...

Instrumento: É a ferramenta concreta que se utiliza (listaxe de cotexo, rúbrica ...). “Rexistro”

PROCEDIMIENTOS**INSTRUMENTOS****Observación sistemática****Escalas de observación**

Permite establecer estimaciones dentro de un continuo

- Categorías:

Identifica la frecuencia (ejemplo: Siempre, A veces, Nunca) o caracterización (Ejemplo: Iniciado, en proceso, Consolidado) de la conducta a observar

- Numérica:

Determina el logro y la intensidad del hecho evaluado. Se puede utilizar la gradación de 1 de 4, de 1 a 5, 1 a 6, o la más tradicional de 1 a 10

- Descriptiva:

Incorpora frases descriptivas. Ejemplo: "Trabaja y trae el material pero no toma iniciativas", o bien, "Sugiere ideas y trabaja adecuadamente"

- Listas de control

Registra la ausencia o presencia de un determinado rasgo, conductas o secuencia de acciones. Se caracteriza por aceptar solamente dos características: sí o no, lo logra o no lo logra, presente o ausente, etc.

- Registro anecdótico

Fichas en la que se recogen comportamientos no previsibles de antemano y que pueden aportar información significativa para valorar carencias o actitudes positivas.

- Diarios de clase

Análisis sistemático y continuado de las tareas diarias realizadas en clase. Se pueden usar escalas de observación para el registro del seguimiento efectuado.

Análisis de producciones de los alumnos

- Monografías

Texto argumentativo que presenta y analiza los datos, obtenidos de varias fuentes, sobre una determinada temática, analizados con visión crítica

De compilación

De investigación

De análisis de experiencia

Resúmenes

Trabajo de aplicación y síntesis

Cuaderno de clase

Cuaderno de campo

Resolución de ejercicios y problemas

Textos escritos

Producciones orales

Producciones plásticas o musicales

Producciones motrices

Investigaciones

Juegos de simulación y dramáticos

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

- **LISTAXE DE COTEXO/LISTA DE CONTROL**
 - A partir dun estándar observamos a presenza ou ausencia dese rasgo.
 - Escala dicotómica (dúas alternativas): Si/ Non, presente/ausente, Acadado/non acadado ...

EEAA	SI	NON	OBSERVACIÓNS
EMB 2.1.4 Toma conciencia dos erros cometidos e mostra interese por mellorar.	X		

- **ESCALA DE APRECIACIÓN/ESTIMACIÓN/OBS.**
 - Permite identificar a frecuencia ou intensidade do estándar.
 - Varios subtipos:
 - Categorías (sempre, algunhas veces, nunca/
consolidado, en proceso, iniciado)
 - Numérica (1,2,3,4)
 - Descritiva (fai suxestións, toma a iniciativa, fai o menos posible no desenvolvemento ...)

EEAA	Sempre	Algumas vezes	Nunca	OBS.

EEAA	4	3	2	1	OBS.
EMB 2.2.2 Realiza pequeñas improvisaciones melódicas sobre alguna base dada.					

EEAA	Suxire ideas	Non toma a iniciativa	Fai o menos posible para o desenvolvemento da actividade
Participa activamente en producións musicais			

RÚBRICAS

- Matrices de valoración nas que se inclúen os niveis de logro a acadar.
- Descrición das categorías do dominio cognitivo/desempeño cognitivo.
- Progresión no dominio cogniti
- Que se rubrica?
 - Altas capacidades (+) (Excelencia)
 - Nivel alto: nivel A
 - Nivel medio alto: nivel B
 - Nivel mínimo exigido: Nivel C
 - Nivel baixo: nivel D
 - Necesidades específicas significativas (-)

- Moitas formas de expresar o mesmo:
 - Numérico: nivel 4,3,2 e 1
 - Porcentual: 100% - 0%
 - Cualificacións: Sobresaliente - notable , ben, suficiente e insuficiente.

EE.AA	+	Nivel de logro A	Nivel de logro B	Nivel de Logro C	Nivel de logro D	-
<ul style="list-style-type: none"> EMB2.4.3. Le e crea pequenos esquemas rítmico-melódicos con brancas, negras e silencio de negra, engadindo a clave de sol. 		<p>Le e crea con autonomía esquemas rítmico - melódicos</p>	<p>Le e crea seguindo modelos dados os seus esquemas</p>	<p>Le os ritmos pero non crea</p>	<p>Non le esquemas rítmico – melódicos do nivel</p>	
<ul style="list-style-type: none"> EMB1.2.1. Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto. 		<p>Emprega o vocabulario do nivel enriquecido</p>	<p>Utiliza o vocabulario con precisión</p>	<p>Describe usando parte do vocabulario e de maneira pouco precisa</p>	<p>Non describe nin dá información sobre os elementos musicais</p>	

- CSB2.14.1. (3º curso) **Localiza** nun mapa os principais elementos da paisaxe: unidades de relevo e ríos máis importantes da comunidade autónoma.

Non se pode avaliar máis do que estándar require. Neste caso concreto fala de “localiza”; non podo rubricar nin avaliar “describe”, “localiza e define...”

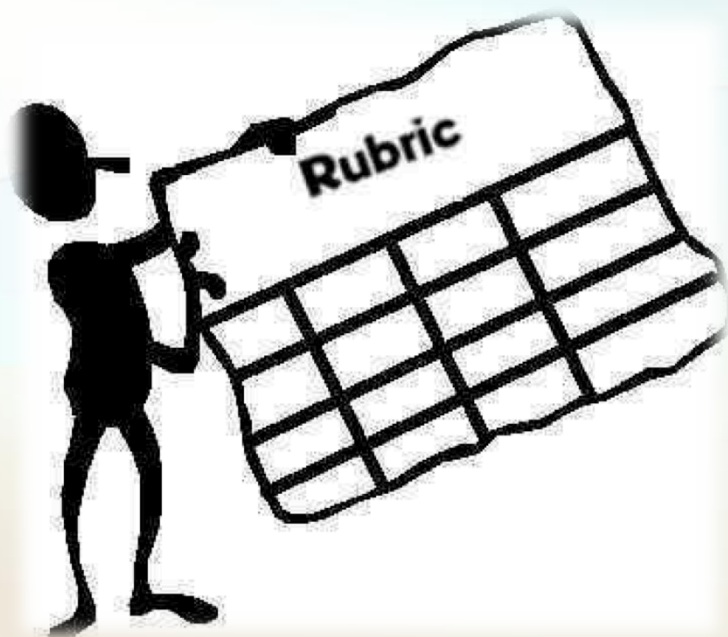

Se queredes engadir algunha acción máis buscar outro estándar, agregalo e facer a rúbrica conxunta.

- Todos os estándares son rubricables pero non todos teñen o mesmo interese para unha rúbrica

LCB1.5.1 (4º curso) "Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais".

LCB2.3.6 (4º curso) "Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes no seu traballo escolar"

EXEMPLO 6

EXEMPLO 6.1

<http://rubistar.4teachers.org/index.php?skin=es&lang=es>

Como reflectir todo o relativo aos EE.AA?

- Distintos modelos para reflectir este punto na programación.

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	2016/17		
NIVEL	5º PRIMARIA	ÁREA	Educación Musical (EM)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACION	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Escolta							
EM-B1.1	5º-EMB1.1.1 - Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical. Peso: 3%	Dá a súa opinión con claridade e argumentando as razóns.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CCEC
EM-B1.1	5º-EMB1.1.2 - Manifesta as sensacións, as	Dá a súa opinión con claridade e argumentando as razóns.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CCEC

ARE A	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO		5º	PROCEDEMENTOS INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	%	UNIDADES E TEMPORALIZACIÓN					
	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Competencias clave					1ª	2ª		3ª		
OBX	BLOQUE 1 - INICIACION Á ACTIVIDADE CIENTIFICA							1	2	3	4	5	6	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Iniciación á actividade científica. ▪ B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. ▪ B1.3. Lectura de textos propios da área. ▪ B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados. ▪ B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT 	Análise de producións. Revisión de cadernos. Listas de control. Exposicións.	É quen de buscar e organizar a información principal sobre un tema e expoñela de forma oral ou escrita.	2%							
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT 	Escalas de observación. Listas de control. Análise de producións.	É quen de contar con axuda dun esquema, unha presentación ou un mural algún contido. É quen de resumir un contido explicado.	2%							
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD 	Análise de producións.	Coñece o uso do tratamento de textos	2%							

PRIMEIRO TRIMESTRE

PRIMEIRO TRIMESTRE							
AR EA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	3º	Grao mínimo de consecución	Procedemento e instrumento de avaliación	%
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC.CC			
a e	B1.1. Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral, específica e relevante, sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun breve resumo.	B1.1. Comprender textos orais sinxelos dos medios de comunicación, extraendo o sentido global e información específica.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo dos medios de comunicación, extraendo o sentido global da mensaxe.	CCL CAA		Procedemento: Instrumento:	
			LGB1.1.2. Identifica quen, que e onde nunha noticia.	CCL CAA			
			LGB1.1.3. Elabora un breve resumo, a partir de preguntas, dun texto oral sinxelo e valora os informativos da radio e da televisión como fonte de información.	CCL CSC			

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Grao mínimo de consecución	%	1 A V	2 A V	3 A V	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN					
						Proba escrita	Proba oral	Trab. Individ.	Trab. grupo	Rúbrica	Listaxe cotexo
<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo dos medios de comunicación, extraendo o sentido global da mensaxe. 		2		X	X					100%	
<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Identifica <i>quen, que e onde</i> nunha noticia. 		0,75		X				40%			60%
<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.3. Elabora un breve resumo, a partir de preguntas, dun texto oral sinxelo e valora os informativos da radio e da televisión como fonte de información. 		2		X	X					100%	
<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Usa e manexa documentos impresos, audiovisuais e dixitais para obter a información máis importante e necesaria. 		0,75	X	X	X		40%			60%	
<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Selecciona informacións relevantes dos documentos audiovisuais para realizar tarefas de 		0,75	X	X	X		40%			60%	

5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

- Fai referencia ao “como ensinar”.
- Marcado polo Decreto 105 e especificado por áreas nos anexos e tamén na Orde ECD 65/2015 (estratexias metodolóxicas)

DECRETO 105/2014

(artigo 15: principios metodolóxicos)

- **METODOLOXÍA COMUNICATIVA, INCLUSIVA, ACTIVA E PARTICIPATIVA.**
- Dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave.
- **APRENDIZAXE POR COMPETENCIAS.** Deberán deseñarse actividades de aprendizaxe integradas que permitan completar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real. **FUNCIÓN SOCIAL**

ORDE ECD/65/2015

(Anexo II: orientacións para facilitar o desenvolvemento de estratexias metodolóxicas que permitan traballar por competencias na aula)

- Metodoloxía **ACTIVA** e **CONTEXTUALIZADA**.
Facilitadora da **PARTICIPACIÓN** e **IMPLICACIÓN** do alumnado e a adquisición e uso de coñecementos en **SITUACIÓNS REAIS**.
- **APRENDIZAXE COOPERATIVA**
- Rol docente: **ORIENTADOR, PROMOTOR E FACILITADOR DO DESENVOLVEMENTO ...**

6. MATERIAIS E RECURSOS

EXEMPLO 7
EXEMPLO 7.1

7. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN

- Explicar a forma na que se puntúa
- Como se calcula a nota de cada avaliación (redondeo...)
- Periodicidade coa que se avaliaría (ao rematar cada unidade ...).
- Mecanismo/s para recuperar unha proba/ avaliación non superada
(para estándares específicos dunha avaliación pensar en facer algunha “proba” de avaliación ou actividade de reforzo ao alumno/a)
- Incluir momentos de autoavaliación e coavaliación

8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

- Reflexión da práctica docente. Recoller indicadores de logro determinantes. (claros e prácticos)
- A partir deles elaboraremos unhas PROPOSTAS DE MELLORA

EXEMPLO 9

EXEMPLO 9.1

EXEMPLO 9.2

9. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES

- Mecanismos para o seguimento
- Como se avalía (avaliacións parciais, final traballos realizados...)
- Como se calcula a nota (redondeo...)
- Referente fundamental: **grao mínimo a acadar nos EEAA**

10. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS

- Data prevista de realización (1º quincena de setembro ...)
- Tipo de proba (test, preguntas e respostas, confección de mapas, gráficos ...)
- Mecanismos para informar ás familias
- Consecuencias dos resultados da proba
- Anexo: proba escrita

Orde 9 de xuño de 2016 (avaliación)

3. Durante o primeiro mes de cada curso escolar a persoa titora realizará unha avaliación inicial, coa finalidade de adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar a progresión adecuada no seu proceso de aprendizaxe, incidindo na obtención de información sobre o grao de desenvolvemento das competencias clave. Esta avaliación, que incluírá a análise dos informes persoais da etapa ou curso anterior e se completará coa información obtida das familias, será o punto de referencia para a toma de decisións nas programacións de aula, así como para a adopción das medidas ordinarias ou extraordinarias que se consideren oportunas para cada alumna ou alumno.

EXEMPLO 10

11. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- Descrición das NEAE do curso de maneira xeral
- Medidas a adoptar divididas en ordinarias e extraordinarias. Táboa de dobre entrada.
- Nada de datos persoais.

EXEMPLO 11

12. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS

Establecer os elementos transversais que van se traballados. Acordos de claustro. Papel da biblioteca (elemento central).

DOCUMENTACIÓN DE REFERENCIA:

Decreto 105/2014 artigo 11 e seguintes

EXEMPLO 12

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

- Sinalar en detalle as actividades xa previstas. Recoller o nome da actividade, os estándares cos que se relaciona e como se avaliará.
- Nomear onde se atopan recollidas (PXA)
- FIN PEDAGÓXICO= DOCENCIA= AVALIABLE

14. REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN

- Momentos de revisión: a final de unidade e trimestre. Reaxustar
- Avaliación da programación. Indicadores de logro
- Modificación da programación. Propostas de mellora. Deixar constancia na Memoria final de curso.
- Ter en conta os resultados acadados polo alumnado.

OUTRO PUNTO QUE SE PODERÍAN INCLUIR

- **CONTRIBUCIÓN AOS PLANS E PROXECTOS DO CENTRO** (como se vinculan ou integran na nosa programación o PLAN TIC, PROXECTO LINGÜÍSTICO, PROXECTO LECTOR ...)

CUESTIÓN A TER EN CONTA

- ÍNDICE CON REFERENCIA A PÁXINA
- TODO O DOCUMENTO PAXINADO
- MANTER A REFERENCIA AOS CÓDIGOS (Contidos, estándares ...)
- MISMO FORMATO (establecer documento base...)
- BIBLIOGRAFÍA*
- ANEXOS: (folla modelo de diario do profesor/a, exemplo de autoavaliación e coavaliación ... avaliación inicial, perfil competencial, de área...)

EN COLABORACIÓN :

- **CFR PONTEVEDRA**
- **CEIP PEDRO ANTONIO CERVIÑO (CAMPO LAMEIRO)**
- **CEIP FIGUEIROA (A ESTRADA)**

GRAZAS !!

... E BO CURSO!!